

9.kārtas mācību vajadzību saraksts ESF projektā “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” (8.4.1.0/16/I/001)

Profesionālās pilnveides izglītības programmas, studiju kursi, studiju moduļi

Mācību vajadzības ir digitālo kompetenču apguves līmeņu un digitālo kompetenču jomu apvienojums, atbilstoši ziņojumā “Iedzīvotāju digitālo kompetenču ietvars” (DigComp 2.2.)¹ definētajam.

Mācību piedāvājumā iekļaujamās 9.kārtas mācību vajadzību sarakstā definētās **digitālo kompetenču jomas** un izglītības programmas var iesniegt atbilstoši pirmajiem **sešiem** no astoņiem **digitālo kompetenču apguves (DigComp) līmeņiem** (detalizēts saraksts turpinājumā):

Digitālo kompetenču apguves (DigComp) līmeņi	Uzdevumu sarežģītības līmenis / Patstāvīgums	9.kārtas mācību vajadzības	Digitālo kompetenču jomas
Pamatlīmenis 1	Vienkārši uzdevumi / Ar palīdzību no malas	Izglītības programmai jāaptver visas kompetenču Nr.0-5 jomas. Ne vairāk kā 30% iespējams īstenot attālināti.	0. Sagatavošanās 1. Informācijas apstrāde/ Informācijas un datu pratība 2. Komunikācija un sadarbība 3. Digitālā satura veidošana 4. Drošība 5. Problēmu risināšana
Pamatlīmenis 2	Vienkārši uzdevumi / Patstāvīgi un ar palīdzību no malas, kur tas ir nepieciešams		
Vidējs līmenis 3	Skaidri definēti un regulāri veicami (rutīnas) uzdevumi, vienkārši risināmas problēmas / Paša spēkiem	Izglītības programma var ietvert vienu vai vairākas kompetenču Nr.1-5 jomas.	
Vidējs līmenis 4	Uzdevumi un skaidri definētas un neikdienišķas problēmas / Neatkarīgi un atbilstoši vajadzībām	Izglītības programmas jāīsteno atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 8. februāra noteikumiem Nr.111 “Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība”.	1. Informācijas apstrāde/ Informācijas un datu pratība 2. Komunikācija un sadarbība 3. Digitālā satura veidošana 4. Drošība 5. Problēmu risināšana
Augstāks līmenis 5	Dažādi uzdevumi un problēmas / Sniedz palīdzību citiem		
Augstāks līmenis 6	Vispiemērotākie uzdevumi / Spēj pielāgoties citiem sarežģītā situācijā		
Īpaši specializēts līmenis 7	Sarežģītu problēmu risināšana / Integrē esošajās zināšanās, lai papildinātu profesionālās spējas un palīdzētu citiem	Neatbilst 9.kārtas mācību vajadzībām	
Īpaši specializēts līmenis 8	Sarežģītu problēmu risināšana ar daudziem faktoriem / Izvirza jaunas idejas un procesus	Neatbilst 9.kārtas mācību vajadzībām	

¹ Detalizētāk par digitālo kompetenču apguves līmeņiem un kompetenču jomām skatīt ziņojumā [“DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes”](#).

Pamatlīmenis 1

Izglītības programmai jāaptver visas tabulā norādītās kompetenču Nr.0-5 jomas.

Kompetenču jomas	Kompetences	Sasniedzamie mācīšanās rezultāti - Pamatlīmenī un citu vadībā persona spēj:
0. Personām bez digitālām prasmēm	0.0. Sagatavošanās (ievads)	<ul style="list-style-type: none"> lietot digitālās ierīces, saslēgt un sagatavot/ noregulēt tās patstāvīgam darbam/mācībām attālināti, izprast datņu (failu) veidošanas principus, saglabāšanu un koplietošanu, izprast digitālo vidi – internets, tiešsaiste, mākoņi, digitālā identitāte un “pēda”, kiberdrošība, uzņēmuma digitālā vide, personiskā kiberhigiēna, gaidāmās pārmaiņas tuvākajā nākotnē (piem., izglītībā, darbā un ikdienā), izprast e-pasta būtību, lietošanu un etiķeti (e-pasta lietošanas pamati), izprast e-mācīšanās būtību, lietošanu un iespējas (e-mācīšanās pamati), izprast e-resursus karjeras veidošanai un to lietošanu (t.sk. CV, motivācijas vēstules u.tml.) izprast dažādu e-pakalpojumu un e-komercijas resursus un to lietošanu, orientēties digitālajos rīkos dokumentu parakstīšanai (programma eParakstītājs, lietotne eParaksts mobile, viedkaršu lasītājs), elektroniskai personas identifikācijai (eID Karte) un saziņai ar dažādām valsts un pašvaldību iestādēm (oficiālā elektroniskā adrese).
1. Informācijas apstrāde/ Informācijas un datu pratība	1.1. Datu, informācijas un digitālā satura pārlūkošana, meklēšana un filtrēšana	<ul style="list-style-type: none"> identificēt savas vajadzības pēc konkrētas informācijas, atrast datus (t.sk. atvērto datus), informāciju un saturu, izmantojot vienkāršu meklēšanu digitālajā vidē (resurss – Atvērto datu portāls), rast piekļuvi šiem datiem, informācijai un saturam, spēt navigēt starp tiem, identificēt vienkāršus personiskos meklēšanas paņēmienus.
	1.2. Datu, informācijas un digitālā satura izvērtēšana	<ul style="list-style-type: none"> noteikt biežāk izmantoto datu, informācijas un digitālā satura avotu ticamību un drošumu.
	1.3. Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība	<ul style="list-style-type: none"> noteikt, kā vienkārši organizēt, uzglabāt un atgūt datus, informāciju un saturu digitālajā vidē, saprast, kur strukturētā vidē tos vienkārši organizēt.
	1.4. Digitālo rīku pārvaldība	<ul style="list-style-type: none"> lietot digitālos rīkus dokumentu parakstīšanai (programmu eParakstītājs, lietotni eParaksts mobile, viedkaršu lasītāju), elektroniskai personas identifikācijai (eID Karti) un oficiālo elektronisko adresi saziņai ar dažādām valsts un pašvaldību iestādēm.
2. Komunikācija un sadarbība	2.1. Mijiedarbošanās, izmantojot digitālās tehnoloģijas	<ul style="list-style-type: none"> izvēlēties vienkāršas digitālās tehnoloģijas, ar kuru palīdzību sadarboties ar citiem, identificēt piemērotus vienkāršus saziņas līdzekļus atbilstoši situācijai.
	2.2. Dalīšanās, izmantojot digitālās tehnoloģijas	<ul style="list-style-type: none"> atpazīt vienkāršas piemērotas digitālās tehnoloģijas, ar kurām izplatīt datus, informāciju un digitālo saturu, identificēt vienkāršas atsaucis un informācijas attiecinājumus.
	2.3. Sabiedrības iesaistīšana pilsoniskajās aktivitātēs ar digitālo tehnoloģiju palīdzību	<ul style="list-style-type: none"> identificēt vienkāršus digitālos pakalpojumus, lai iesaistītos sabiedrības aktivitātēs, t.sk. savu pamattiesību īstenošanai izmantojot valsts e-pakalpojumus, atpazīt vienkāršas piemērotas digitālās tehnoloģijas, lai realizētu sevi un kā iedzīvotājs iesaistītos sabiedriskās aktivitātēs.
	2.4. Sadarbošanās, izmantojot digitālās tehnoloģijas	<ul style="list-style-type: none"> izvēlēties vienkāršus digitālos rīkus un tehnoloģijas sadarbības procesiem, lietot drošu elektronisko parakstu (eParaksts mobile vai eParaksts eID kartē), lai izveidotu un nosūtītu elektroniski parakstītu dokumentu, zināt, kā dažādas dzīves situācijas risināt elektroniski - informācija un praktiskais atbalsts (kur atrast, kā izmantot, ko tas dod u.tml.) par portālu Latvija.lv, oficiālo e-adresi, citām valsts pašapkalpošanās vietnēm (Lauku atbalsts dienests, Lauksaimniecības datu centrs, Valsts meža dienests, Būvniecības informācijas sistēma, tiesu portāls

Kompetenču jomas	Kompetences	Sasniedzamie mācīšanās rezultāti - Pamatlīmenī un citu vadībā persona spēj:
		elieta.lv, Valsts ieņēmumu dienesta sistēmas, Ceļu satiksmes drošības direkcija u.c.), Atvērto datu portālu data.gov.lv un atvērto datu nozīmi, sabiedrības digitālajām līdzdalības iespējām, veselības e-pakalpojumiem (www.eveseliba.gov.lv un privātie veselības pakalpojumu sniedzēji), Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla sniegtajiem pakalpojumiem.
	2.5. Tīkla etiķete (netiķete)	<ul style="list-style-type: none"> izšķirt vienkāršas uzvedības normas un speciālu profesionālo informāciju, lietojot digitālās tehnoloģijas un mijiedarbojoties ar citiem digitālajā vidē, izvēlēties vienkāršas saziņas metodes un paņēmienus, kas pielāgoti auditorijai, izšķirt vienkāršus kultūras un paaudžu dažādības aspektus, kas jāņem vērā digitālajā vidē.
	2.6. Digitālās identitātes pārvaldība	<ul style="list-style-type: none"> saprast, kas ir digitālā identitāte, kādi rīki nepieciešami, lai veiktu digitālo autentifikāciju, izmantojot dažādus portālus (piemēram, izmantojot eParaksts mobile un eParaksts eID kartē), identificēt digitālo identitāti, raksturot vienkāršus veidus, kā tiešsaistē aizsargāt savu reputāciju, atpazīt vienkāršus datus, ko esmu radījis, izmantojot digitālos rīkus, vides vai pakalpojumus. aizsargāt un pārvaldīt savus datus, izvairoties no personificētas informācijas aprites e-pastos u.c. neaizsargātos saziņas kanālos, ievērot kiberdrošību un kiberhigiēnu.
3. Digitālā satura veidošana	3.1. Digitālā satura attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> identificēt veidus, kā radīt un rediģēt vienkāršu saturu vienkāršos formātos, izvēlēties, kā radoši izpausties, izmantojot vienkāršus digitālos līdzekļus.
	3.2. Digitālā satura integrēšana un pārstrādāšana	<ul style="list-style-type: none"> izvēlēties veidus, kā modificēt, attīrīt, uzlabot un integrēt vienkāršus saturu un informācijas vienumus, lai radītu citus jaunus un oriģinālus informāciju vienumus.
	3.3. Autortiesības un licences	<ul style="list-style-type: none"> identificēt vienkāršus autortiesību un licenču noteikumus, kas attiecināmi uz datiem, digitālo informāciju un saturu.
	3.4. Programmēšana	<ul style="list-style-type: none"> sarindot vienkāršas instrukcijas datorsistēmai, lai tā atrisinātu vienkāršu problēmu vai veiktu vienkāršu uzdevumu.
4. Drošība	4.1. Ierīču aizsardzība	<ul style="list-style-type: none"> identificēt vienkāršus veidus, kā aizsargāt savas ierīces un digitālo saturu, izšķirt vienkāršus riskus un draudus digitālajā vidē, izvēlēties vienkāršus drošības un aizsardzības pasākumus, identificēt vienkāršus veidus, kā attiecīgi ņemt vērā uzticamību un privātumu.
	4.2. Personas datu un privātuma aizsardzība	<ul style="list-style-type: none"> izvēlēties vienkāršus veidus, kā aizsargāt personas datus un privātumu digitālajā vidē, identificēt vienkāršus veidus, kā lietot un izplatīt personu identificējošu informāciju, vienlaikus aizsargājot sevi un citus no kaitējuma, identificēt vienkāršas privātuma politikas nostādnes par personas datu izmantošanu digitālā pakalpojuma ietvaros.
	4.3. Veselības un labbūtības aizsardzība	<ul style="list-style-type: none"> izšķirt vienkāršus veidus, kā digitālo tehnoloģiju lietošanas laikā izvairīties no riskiem veselībai un draudiem fiziskajai vai psiholoģiskajai labbūtībai, izvēlēties vienkāršus veidus, kā aizsargāt sevi no iespējamām briesmām digitālajā vidē, identificēt vienkāršas digitālās tehnoloģijas sociālās labbūtības un sociālās iekļautības jomā.
	4.4. Vides aizsardzība	<ul style="list-style-type: none"> atpazīt vienkāršu digitālo tehnoloģiju un to izmantošanas ietekmi uz vidi.
5. Problēmu risināšana	5.1. Tehnisku problēmu risināšana	<ul style="list-style-type: none"> identificēt vienkāršas tehniskas problēmas, kas radušās ierīču lietošanas un digitālās vides izmantošanas laikā,

Kompetenču jomas	Kompetences	Sasniedzamie mācīšanās rezultāti - Pamatlīmenī un citu vadībā persona spēj:
		<ul style="list-style-type: none"> identificēt vienkāršus risinājumus to novēršanai
	5.2. Vajadzību un tehnoloģisko risinājumu identificēšana	<ul style="list-style-type: none"> identificēt vajadzības, atpazīt vienkāršus digitālos rīkus un iespējamus tehniskos risinājumus, kas šīs vajadzības apmierinātu, izvēlēties vienkāršus veidus, kā digitālo vidi pielāgot un piemērot savām vajadzībām.
	5.3. Digitālo tehnoloģiju radoša lietošana	<ul style="list-style-type: none"> identificēt vienkāršus digitālos rīkus un tehnoloģijas, kas var tikt izmantotas, lai radītu zināšanas un veidotu novatoriskus procesus un produktus, Individuāli un kopā ar citiem izrādīt interesi par vienkāršiem kognitīvajiem procesiem, lai izprastu un atrisinātu vienkāršas konceptuālas problēmas un problēmsituācijas digitālajā vidē.
	5.4. Trūkstošo digitālo kompetenču identificēšana	<ul style="list-style-type: none"> atpazīt, kur nepieciešams uzlabot vai atjaunināt paša digitālo kompetenci, identificēt, kur meklējamas pašattīstības iespējas un iespējas sekot līdzi digitālās evolūcijas jaunumiem.
	5.5. Digitālā transformācija	<ul style="list-style-type: none"> atpazīt digitālās transformācijas tendences darbā, izglītībā un ikdienā (kā mainās darbi, sabiedriskie procesi un nodarbinātība), izprast, ka digitālās prasmes ir jāapgūst un jāpilnveido nepārtraukti, izprast, kā dažādu jomu digitalizācija un automatizācija mainīs cilvēka ikdienu.

Pamatlīmenis 2, Vidējs līmenis 3, Vidējs līmenis 4, Augstāks līmenis 5, Augstāks līmenis 6

Izglītības programmas digitālo kompetenču apguves (DigComp) līmeņos 2-6 var ietvert vienu vai vairākas tabulā aprakstītās kompetenču jomas.

Kompetenču jomas	Kompetences
1. Informācijas apstrāde/ Informācijas un datu pratība	1.1. Datu, informācijas un digitālā satura pārlūkošana, meklēšana un filtrēšana
	1.2. Datu, informācijas un digitālā satura izvērtēšana
	1.3. Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība
	1.4. Digitālo rīku pārvaldība
2. Komunikācija un sadarbība	2.1. Mijiedarbošanās, izmantojot digitālās tehnoloģijas
	2.2. Dalīšanās, izmantojot digitālās tehnoloģijas
	2.3. Sabiedrības iesaistīšana pilsoniskajās aktivitātēs ar digitālo tehnoloģiju palīdzību
	2.4. Sadarbošanās, izmantojot digitālās tehnoloģijas
	2.5. Tīkla etiķete (netiķete)
	2.6. Digitālās identitātes pārvaldība
3. Digitālā satura veidošana	3.1. Digitālā satura attīstīšana
	3.2. Digitālā satura integrēšana un pārstrādāšana
	3.3. Autortiesības un licences
	3.4. Programmēšana
4. Drošība	4.1. Ierīču aizsardzība
	4.2. Personas datu un privātuma aizsardzība
	4.3. Veselības un labbūtības aizsardzība
	4.4. Vides aizsardzība
5. Problēmu risināšana	5.1. Tehnisku problēmu risināšana
	5.2. Vajadzību un tehnoloģisko risinājumu identificēšana
	5.3. Digitālo tehnoloģiju radoša lietošana
	5.4. Trūkstošo digitālo kompetenču identificēšana
	5.5. Digitālā transformācija

Papildus nosacījumi 9.kārtā

- Izglītības iestādes nevar piedāvāt neklātienē vai tālmācības programmas
- Ir ierobežots izglītības programmu skaits, ko katra izglītības iestāde var iesniegt 9.kārtā. Katra izglītības iestāde var iesniegt:
  - DigComp pamatlīmenis 1 (attālināti ne vairāk kā 30% no izglītības programmai paredzētajām stundām) - ne vairāk kā 4 programmas
  - DigComp pamatlīmenis 2 - ne vairāk kā 4 programmas
  - DigComp vidējs līmenis 3 un vidējs līmenis 4 – kopā ne vairāk kā 4 programmas
  - DigComp augstāks līmenis 5 un augstāks līmenis 6 – kopā ne vairāk kā 4 programmas
- Atkarībā no pieteikušos personu skaita un pieejamā finansējuma var tikt proporcionāli ierobežots, cik mācību grupas katra izglītības iestāde drīkst atvērt